

ÖZET**ÇEREZLİK AYÇİÇEĞİ (*Helianthus annuus* L.)
POPULASYONLARINDA DANE ÖZELLİKLERİ VE
ÖZELLİKLER ARASI İLİŞKİLER****Orçun POLATLI**

Yüksek Lisans Tezi, Tarla Bitkileri Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Aydın ÜNAY
2013, 52 sayfa

Bu çalışma bazı çerezlik ayçiçeği (*Helianthus annuus* L.) populasyonlarında verim ve agronomik özelliklerin belirlenmesi ve özellikleri arasındaki ilişkilerin saptanması amacıyla yapılmıştır. 2011 üretim yılında ETAE (Ege Tarımsal Araştırma Enstitüsü) deneme tarlasında yürütülmüştür. Araştırma materyali olarak F₃₋₄ kademesinde olan tekrarlamalı seleksiyonlarla geliştirilmiş 4 çerezlik ileri populasyondan rastgele seçilmiş 20'şer bitki kullanılmıştır. Araştırmada; tabla çapı, bitki boyu, dane boyu, dane eni, tek bitki verimi, bin dane ağırlığı, yağ oranı ve kabuk oranı özellikleri incelenmiştir. Uzun bitki boyu, geniş tabla çapı, yüksek dane boyu, dane eni, tek bitki verimi, yağ oranı ve düşük kabuk oranı ile populasyon-4 dikkati çekmiştir. Tek bitki verimi ile; tabla çapı, bitki boyu, dane eni, bin dane ağırlığı ve yağ oranı arasında önemli ve pozitif yönde ilişki olduğu saptanmıştır. Path analizi sonucunda populasyonlarda yapılacak ıslah çalışmalarında seleksiyon ölçütü olarak bitki boyu, tabla çapı ve dane eninin belirleyici olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Çerezlik ayçiçeği, bitki verimi, dane özellikleri, özellikler arası ilişkiler